

STORY I

SEPEDI (NORTHERN SESOTHO)

GROWING UP IN EASTERN CAPE

Written by Zadidi Augusta Mbangeni

Leina la ka ke Zadidi, ke belegetšwe Kapa Bohlabela.

Ke rata go abelana dikanegelo tša kgodišo ya ka, yeo ke e ratilego. Ke gotše ke dula le koko. Mešomo ya ka ya ka gae e be e le go diša dikgomo, dinku le dipudi. Ke be ke tsoga e sa le ka pela mesong gore ke ye go lata meetse sedibeng, ke moka ke a bediša ke diriša mollo go dira teye ya koko, ke tšhele a amangwe gore namane e nwe gomme ke diriše a amangwe go hlapa. Ka morago ga go apara ke be ke tšea sebjana, thapo ya go tlema maoto a kgomo le molamu wa go raka dinamane gore ke game maswi ntle le ditšhitišo.

Gatee ge ke feditše go gama dikgomo le koko, re ile ra boloka maswi ka go a boloka ka gare ga dibjana go dira maswi a bolila (Amasi). Ke be ke gama tše dingwe ka molomong wa ka e le tsela ya go iputsa bakeng sa mošomo o mo thata. Ka morago ga tšeo ka moka, ke be ke iša dikgomo mafulong, moo ke bego ke di tlogela gore di fule mola dinamane di šala ka gae. Ge ke boela gae, ke be ke eja Amasi, gomme ka morago ga go fetša, ke be ke apara yunifomo ya ka gomme ke ya sekolong.

Mehleng ya rena e be e le mo go thabišago ka baka la hlompho yeo e bego e le gona, go etša ge re be re hlompha batho ba bagolo. Ge mogolo a be a tla go romela felotsoko o be o tla ya ntle le go letela moputso goba tefo le ge e le efe. Ge go ka diragala gore motho o mogolo a go boné o na le mošemane, re be re kitima ka lebelo go iphihla gore difahlego tša rena di se bonwe ka gore ge e ba e le bjalo, go be go bolela mathata fela. Sekolong, re be re bethwa ka dithupa. Ga go ngwana wa sekolo yo a bego a tla lwa le morutiši. Go be go e na le hlompho gare ga barutwana le barutiši. Ge sekolo se fedile, ke be ke eya gae ka go lebanya. Gomme, ke be ke dira mediro ka moka ya ka gae go thuša koko. Ke be ke boela ka ya sedibeng go yo lata meetse gomme ka a boloka ka khitšhing gomme koko a re apeela. Ke be ke rata go ja maswi a bolila (Amasi).

Ka morago ga go ja, ke be ke eya lefelong leo dikgomo di jago botala go yo kgoboketša diruiwa tša rena. Ka lefelong leo dikgomo di jago botala, re be re tla kopana le bana ba bangwe ba bantši banenyana le bašemane. Re be re bapala dipapadi tšeo re di tšerego dikanegelong tša Beibele, go swana le go belegwa ga Morena Jesu Kriste le go bapolwa ga Morena Jesu Kriste. Matšatšing a mangwe bašemane ba be ba re ruta dipapadi tše di kgahlišago tšeo di bapalwago ke bašemane go swana le go lwa ka dithupa, ka fao re bethago moganetši yo mongwe le gape ka fao re ka itšhireletšago gore re seke ra bethwa.

Go be go le bose go bapala le bašemane ka gore banenyana ba be ba swarwa ka tlhokomelo le lerato, ga go mošemane yo a bego a tla kgoma ngwanenyana ofe goba ofe ntle le kwano. Ge e fihla nako ya go boela gae, re be re kgoboketša diruiwa ka moka gomme ra di diša ka moka mmogo, ge re batamela gae, yo mongwe le yo mongwe wa rena o iša diruiwa tša bona kgorong ya bona.

Ka Mekibelo, rena, bjalo ka banenyana ka moka, re tsoga re ya go kgoboketša dikgong. Mošemane yo e be e le moagišane o be a thuša ka dikgomo ge ke boa go tšwa go lata dikgong, gomme ke be ke tšwela pele ka mešomo ya ka gae mola mošemane wa moagišane a gama dikgomo.

Re be re na le setšhaba seo se hlompfago le seo se nago le lerato ka gobane re be re thušana ka seo re bego re ka se kgona; e be e tloga e le lefelo le legolo la go gola le go dula go lona.

STORY 2

Ke Tswerwe ke Maphodisa a Kgethollo

BY GLADYS Mkhobo

KE BE KE BOLOKILE KA GO KGAREGANA?

Ke gopola ka 1982 ge ke be ke swarwa gomme ka romelwa lebenkeleng leo e bego e le la ba bašweu.

Ke kwele diatla di ntshwara gomme tša ntahlela godimo. Ke be ke tšhogile gomme ke ile ka goeletša ka go hlaboša.

Eupša ka morago ke ile ka ikwa ke wela godimo ga batho ka phapošing e tletšego banna le basadi. Ke ile ka pitlaganywa ka seleng gomme ka tswalelelwa seteišeneng sa maphodisa. E be e le Labohlano gomme makgowa ao ke bego ke a šomela, a ile a tla go ntokolla eupša balaodi ba ile ba gana.

Ke ile ka swanelwa ke go ya go kopana le moahlodi ka Mošupologo. Ba bantši ba rena re be re robala fase. Go be go se na dikobo. Ntlwana ya boithomelo e be e le ka pele ga rena. Dijo di be di tlišwa ka terei ya tšhipi, di no kgoromeletšwa go ya go rena ka bogobe, le meetse fela. Ga se ra ka ra ja go fihla ka Mošupologo. Ka nako yeo re be re le ditšhila kudu. Re ile ra išwa phapošing e nngwe moo maphodisa a bego a swere dithunya.

Ge e ba re be re leka go ba lebelela, ba be ba goeletša, ba botšiša gore ke ka baka la eng re ba lebelela gomme ba re roga. "Leina la ka le ile la bitšwa, gomme ka botšwa gore ke tsene ka lepokising la bohlatse le go phagamiša seatla sa ka bakeng sa kano ya gore "Nthuse, Modimo."

Ba ile ba mpotša gore lengwalo la ka la tumelelo ga se la loka. "Ke ile ka araba, gomme ba re "Homola!" Bjale o tla ahlolaelwa mengwaga ye mehlano goba o tloge Johannesburg ka botlalo gomme o se robale mo le gatee goba o lefe diponto tše makgolo a mahlano." Batho ba bašweu bao ke bego ke ba šomela, ba lefile tšhelete yeo gomme ke ka fao ke ilego ka tšhaba kgolegong kua Bedfordview. Morago ga

tiragalo yeo, ke tshaba Johannesburg, ke ile ka dula ka gare ga ntlo gomme ga se nke ka tšwa ka ntlong. Eupša go be go kgahliša ge Papa Mandela a lokollwa kgolegong, gomme a re molao wa “dompas” o swanetše go fela gomme yo mongwe le yo mongwe o swanetše go ba le lengwalo la boitsebišo. Dilo di ile tša thoma go fetoga go ba tše kaone gomme ra ya mo re bego re nyaka gona. E be e le Johannesburg ya tokologo.

Lehono, go a thabiša ka gobane re ile ra ba ra reka ntlo, gomme ga bjale ke modudi wa Johannesburg. Ke na le dintlo gomme ke leboga Modimo ka baka la kgaugelo ya Gagwe. Ga go na yo a swanago le yena. Ke botile Yena. Pelo ya ka e tletše lethabo le legolo. Jesu o a phadima ka go nna. O ile a ntshwara gomme a nkgokarela. Ke thabile.

Ke be ke sa nagane gore ke tla ka ka kgoma khomphutha eupša ga bjale ke ngwala ka yona.

Ke a leboga, pelo ya ka e a betha. Ke a go rata; o tletše lerato. Morutiši Jeffrey le Mohumagadi Edith Khuzwayo bobedi bja bona ba na le lerato le legolo.